

Quinzenari Catòlic defensor dels interessos morals i materials d'Artá i sa comarca

Redacció i Administració

Quatre Carrers, 8 • ARTÁ

Dels treballs publicats ne son responsables els autors

N'os tornen els originals

PREUS

Espanya: Trimestre 0'75 Ptas.
Any. . . . . 3'00 »
Estranjer . . . . . Doble

Se paga
a la
butreta

Any III

Artá, (Mallorca) 2 de Agost de 1919

Núm. 74

Mancomunitat d'Ajuntaments rurals

Ens pregunten l'inscripció en el nostre quinzenari de les Bases que la Comissió executiva nomenada, presenta a la Assemblea que novament se reunirà a la ciutat d'Inca el dia 7 del proxíim mes d'Agost i la circular convocant a dita reunió.

No cal dir, que les publicam gustosos, encare que se n'enjarán una gran part del número; però particularis com som d'aquest acte per lo que representa i per les esperances de resurrecció que ens fa concebre, dexariam de esser consecents, si deixassin d'aidar a l'obra d'emancipació dels pobles de Mallorca.

El poc espai de que podem disposar en aquesta ocasió ens priva de fer comentaris, sols una paraula direm per encoratjar els batles: ¡En devant! que la victòria es segura.

Projecte de Bases para asociar los Ayuntamientos rurales de Mallorca y constituir una Mancomunidad.

Base 1.ª—Podrán formar parte de la Mancomunidad, para constituiria, los Ayuntamientos rurales de la Isla de Mallorca.

Base 2.ª—Se constituirá la Mancomunidad al amparo de los derechos concedidos por los artículos 80, 81 y demás concordantes de la ley Municipal vigente y de las disposiciones análogas que puedan dictarse en lo sucesivo.

Base 3.ª—El Gobierno de la Mancomunidad será ejercido por una Asamblea compuesta de un representante por cada Ayuntamiento mancomunado, Asamblea que delegará sus funciones ejecutivas en un Consejo permanente. Podrán asistir a la Asamblea con voz pero sin voto los Secretarios de los Ayuntamientos mancomunados.

Base 4.ª—La Asamblea se reunirá una vez al año en Palma o en otra población de la Isla que designe la misma Asamblea o el Consejo cuando las circunstancias lo aconsejen. La reunión tendrá lugar el día del mes de Octubre que se señale y continuará en los sucesivos hasta su terminación. Se deliberará y acordará sea cualquiera el número de delegados que haya.

Podrá reunirse la Asamblea en sesión extraordinaria siempre que lo acuerde el

Consejo o lo pidan la quinta parte de los delegados de los Ayuntamientos.

Las citaciones para todas las reuniones de la Asamblea se harán por lo menos con quince días de anticipación.

Base 5.ª—El Consejo permanente lo constituirán 7 miembros, que serán elegidos en la siguiente forma:

Dos de cada partido judicial designados por los representantes de los Ayuntamientos que lo constituyen, y uno, que será el Presidente, elegido directamente por la Asamblea de entre todos los delegados.

El Consejo elegirá un Vice presidente, un Secretario y los demás cargos que considere necesarios.

Todos los miembros del Consejo cesarán cuando dejen de desempeñar sus respectivos cargos concejales.

Podrá llamar el Consejo a sus reuniones, en concepto de asesores con voz, pero sin voto, a los Secretarios de los Ayuntamientos mancomunados.

Las oficinas del Consejo permanente radicarán en Palma o en otra población que la Asamblea acuerde.

El Consejo no podrá tomar acuerdo si no están presentes cuatro miembros por lo menos.

El voto del Presidente decidirá los empates.

Será facultad exclusiva del Consejo el nombramiento y separación de empleados al servicio de la Mancomunidad.

Base 6.ª—Será objeto de la Mancomunidad, y el Consejo permanente llevará desde luego o la práctica, los fines siguientes:

1.º Recabar la independencia legal y económica de los Municipios, procurando por todos los medios que sea reconocida su personalidad y autonomía propia en el grado de mayor amplitud posible.

2.º Defender y mantener los fueros e intereses de los Municipios cuando sean desconocidos o menudados por la acción de la Diputación o del Estado.

3.º Procurar una reforma de las leyes en el sentido expuesto en las conclusiones anteriores.

4.º Dedicar especial atención a los intereses agrícolas de los pueblos para fomentarlos y defenderlos en la forma que las leyes permitan y las circunstancias aconsejen.

5.º Reclamar del Estado la igualdad tributaria de los pueblos y capitales, la libre circulación de productos alimenticios, el aumento y abaratamiento de los medios de

transporte y elementos de producción, la supresión de privilegios y preferencias para el embarque en los vapores comerciales y libertad para embarcar en todos los puertos de la Isla.

6.º Proteger la subdivisión racional y conveniente de las grandes propiedades, susceptibles de mejora, salvando siempre el mayor respeto a la propiedad.

7.º Difundir la cultura para que llegue hasta los más pequeños núcleos de población con carácter práctico y de especial e inmediata aplicación a las necesidades predominantes en cada lugar.

8.º Proteger las instituciones de carácter obrero y contribuir en la forma que sea dable a las reformas de carácter social que las leyes establezcan.

9.º Fomentar entre todos los Municipios los deberes de mutua asistencia y cooperación.

10.º Promover a la Asamblea los medios más adecuados para ligar o fines referidos, incluso la publicación de un periódico o revista.

11.º Representar a los pueblos en sus relaciones con las Corporaciones y dependencias oficiales y proporcionar consejo y dirección para todos los asuntos municipales.

Base 7.ª—Serán también objeto de la Mancomunidad los fines que se expresan a continuación, pero se requerirá el acuerdo unánime de la Asamblea, expresamente convocada, para iniciarlos, llevarlos a la práctica y procurar los recursos necesarios para su realización.

Estos fines ulteriormente son:
Extender la guardería rural en forma que sea un hecho la seguridad de las personas y de toda clase de bienes.

Construir y conservar caminos vecinales, carreteras y vías férreas.

Establecer redes telefónicas que logren en comunicación directa el mayor número de pueblos.

Construir o subvencionar obras hidráulicas

Facilitar toda clase de mejoras urbanas en los pueblos, como traída de aguas, construcción de escuelas, muelles, abrevaderos, pavimentación, alcantarillado y demás servicios de higiene, beneficencia y salubridad pública.

Intervenir en la formación del Catastro.
Señalar los procedimientos más adecuados

des para el mejor aprovechamiento de bienes comunales.

Y todas las otras funciones parecidas a las indicadas, siempre que no se opongan a la situación legal vigente.

Base 8.ª—Los recursos de la Mancomunidad consistirán:

En los donativos y subvenciones que pueda recibir del Estado, de las Corporaciones y de los particulares.

En las derramas que haga la Asamblea, previo el oportuno acuerdo, de un tanto por ciento sobre el presupuesto de ingreso de cada Municipio mancomunado.

En el pago de servicios especiales con arreglo a una tarifa que será aprobada por el Consejo permanente.

En los beneficios que puedan rendirle las empresas que inicie por su cuenta, siempre que hayan sido debidamente autorizadas por la Asamblea general.

Base 9.ª—La separación de un Ayuntamiento de la Mancomunidad llevará consigo la pérdida de todas las cuotas y donativos entregados por cualquier concepto y librará a la Mancomunidad de toda obligación o compromiso con respecto al pueblo disidente.

Base 10.ª—Estas bases serán objeto del deber de desarrollo en un reglamento que al efecto se redactará.

La Comisión ejecutiva

La circular diu així:

«Sr. Alcalde Presidente del Ayuntamiento de Añá

Muy Sr. nuestro y compañero:

Receido el proyecto de Bases para constituir la Mancomunidad de Ayuntamientos de Mallorca, que en la Asamblea celebrada en la Ciudad de Inca día 26 del pasado Julio se encargó a esta Comisión ejecutiva, se comence en convocar nuevamente a la Asamblea para someterlo a discusión y aprobación o modificación en la forma que estimen conveniente los Municipios por medio de sus representantes o delegados.

La reunión tendrá lugar en la Ciudad de Inca el día 7 del próximo mes de Agosto a las 10 de la mañana, en el salón de actos de la Casa Consistorial, y a fin de que tenga los resultados inmediatos que son de desear nos permitimos darle las siguientes instrucciones:

1.ª Los Ayuntamientos en el tiempo que falta hasta la fecha fijada para la reunión harán un estudio del proyecto que se les remite y adoptarán sobre él los acuerdos que estimen necesarios con objeto de que sus representantes tengan facultades para resolver en el acto.

2.ª Cada Ayuntamiento designará uno o dos representantes para tomar parte en las deliberaciones pero no tendrá más que un voto en los acuerdos.

Los Secretarios tendrán derecho a asistir solo con voz.

3.ª Las representaciones se acreditarán mediante oficio.

Dada la trascendental importancia de la Asamblea, en la cual van a sentarse los cimientos para una nueva era en la vida rural de Mallorca, tenemos la absoluta confianza de que este Ayuntamiento, percatado de ello, concurrirá a ella con el entusiasmo del convencido para organizar su aprobación a las bases o, en sus ideas con el fin de beneficiarlas y hacer entre todos la mejor obra posible.

De la unión de todos los pueblos depende su vida. Sin ella tenemos la plena seguridad de que no seremos respetados como hermanos y si batidos siempre como inferiores. La unión es para nosotros la justa defensa. A ella nos adherimos.

Se dicen de V. y saludan respetuosa-

mente a la Corporación sus attos. y S. S. q. s. m. b.

Pedro Ferrer, Alcalde de Inca; *Salvador Valls de Padrinas*, Alcalde de Felanitx; *B. Cladera Socias*, Alcalde de la Puebla; *Pedro Galmés*, Alcalde acd. de Manacor; *Pedro Mataró*, Alcalde de Lluchmayor; *Félio Morey*, Alcalde de Valldemosa.

Inca, 15 de Julio de 1910

Els Banys

Es una imprudència que podia costar la vida, el perdre un bany immediatament després d'haver pres aliment.

Per regla general no será convenient entrar a l'aigo sinó tres hores després de l'últim menjar. Les hores mes apropiades per a pendre un bany, son les 11 del matí o les 5 de la tarda.

Les condicions en que deu trobar-se el cos abans d'entrar al bany, depénen de les condicions del individu; de tots modos es preferible que el cos no estigui en transpiració exagerada, ni baix l'acció de cap refredament.

Será molt prudent no estar gaire temps en el bany. Després d'aquest s'aconsella donar un passeig fins haver iniciat la reacció.

Els banys massa freqüents enerven el cos i exageren la sensibilitat.

El Talaiot de ses Paisses

Un dels majors atractius de la nostra vila per les persones de estudis a més de les molt famoses *Coves d'Artá*, es sens dupte lo qu'en deim *Es Talaiot de ses Paisses* monument megalític qu'es continuament visitat per la gran majoria de turistes d'estudis que visiten al nostre poble.

No se tracta d'un sencill talaiot, com el de Sa Conova, dels Pujols o molts d'altres qu'arreu de Mallorca i Menorca se veuen, sino d'un recinte amurallat de un parell de corterades amb parets de gran amplaria de pedres gegantines que en dos costats se conserven fins a dos o més metres d'alsada i a tots els demés se veuen les filades dels fonaments.

Al interior tot està enrunat, per tot pedres alloure que denoten l'importancia de lo qu'era edificat. En al mig del recinte s'hi alsu un talaiot, en l'interior del qual fa poc, mans profanes hi feren excavacions per cercar-hi tresors il·lusoris.

En bon estat s'hi conserven dos portals que daven accés al interior del recinte. Un d'ells está format per quatre pedrasses que formen les branques i una colossal que es el llindar. Més endins d'aqueix portal ben conservat, segueixen dues filades laterals que formen corredor però tota ment descobertes; passats dos metres se topa ja amb les ruines del interior. L'altra portal, apenes visitat, per caure a la part dels *Vetars* ja cultivats, está tot cubert i sembla qu'per ell pod'ia correr-se per baix de la muralla. En altres dos punts diferents d'aquesta se veuen restes d'altres portals però desfets, sense apenes donar-li senyal de tals.

Sobre aqueix restes antiquíssims s'en han fet alguns estudis, però falta qui profundin més en son misteri i nos diga una paraula definitiva o al manco una opinió versemblant.

Mes ara el monument corre perill i es per aqueix motiu qu'hem volgut escriure aquestes notes mal garbades sols per cridar l'atenció

dels artanencs bons patriotes a fi de que no deixin perdre un monument que tal volta per un dia donar molta llum sobre els primers habitants de la nostra vila.

Avui se diu que *Ses Paisses* son venats, que s'estableixen, aixó es, que se venen a troços petits. ¿No hi hauria una persona, qui tocada del patriotisme sa, impedeixi que aqueix monument passi a mans vandáliques que per una mica de profit material el des-truesquin?

Se tracta d'un parell de corterades de bosc, ple de predeny, que no pot esser de gran valua, p'el conrador, i sería una llástima qu'amó ell vessem desaparèixe monument tan important.

Bastaria una entitat qualsevol, Ajuntament, Caixa Rural, Sindicat o un simple particular de bons sentiments que s'apiada d'aqueix veí testimoni de l'existència dels nostros antepassats que avui corre parill d'esser víctima del vandalisme modern.

Deu ho fassa i la patria els ho agrairá.

A. F.

Sindicat Agrícola Catòlic

La reforma está acabada. Han estat precisos un parell de Juntas Generals extraordinaries per reformar i aprovar els estatuts i els reglaments per els quals s'han de retijir les seccions de Compres i ventes en comú, i Assegurament del bestia, formades en virtut del acord pres en J. G. del passat Janer.

Ha estat una temporada d'activitat, durant la qual s'ha treballat ferm, mirant no més a un fi, l'engrandiment del Sindicat, procurant llimar asprors, i llevar els obstacles petits casi sempre, que impedién a certs elements l'apuntar-se a la llista de socis.

Coma digne coronament d'aquests treballs i coma principi de la nova era que comensa, el Sindicat, el dia 27 de Juliol celebrá la festa que tots els anys dedica an el seu Patró, el gloriós S. Isidre conrador.

Mans intel·ligents i distingides, havién adornat la capella del Sant, sobressurtint entre els cussols que donen caracte als ornaments, uns gerros amb espigas de blat, acertada ablusió a la professió del Sant.

A l'ofici Major, predicà les excelencies del Sant Mossen Mateu Nabot vicari de San Nicolau de Ciutat i al capvespre en el Teatre Principal se celebrá un acte de propaganda del Sindicat, en el qual hi prengueren part diferents oradors, se va projectar una pel·lícula de coses agraries i el *terceto artanense* integrat per flauta, violi i guitarra, va tocat escullides pessas.

El primer que parlá fou el Vis-president del Sindicat D. Llorens Garcias, apotecari, el qual amb claredat i precisió va explicat l'organització de la secció de *compres i ventes en comú* que ha establert el Sindicat pel profit dels seus socis. Després D. Jeroni Massanet Sampol, alumne de la Facultat de Dret, va llegir unes ben escrites quartilles, esposant la necessitat de la sindicació agraria, ponderant les ventatjes que els agricultors, units i sindicats en poren treure.

D. Jusep Font i Arbós amb paraula facil i elegant dona conte de l'implantació en el Sindicat d'una nova branca, l'Assegurament del bestia de cabresta i bovi en una mutualitat en la qual se depositen 5 pessetes per cada animal assegurat i se paga una cuota de 0'50 pts. anuals i en cas de inutilització d'un animal, se reparteix, proporcionalment al valor dels animals assegurats, la cantitat necessaria per pagar el 75 per cent del valor del animal inutilitzat de manera que si no hi ha averia, no se pagan mes que els 50 cent

tims anuals; el depòsit de les 5 pts se reintegran al qui vol sortir de la mutualitat.

Per últim, Mossen Mateu Nabot, mosparlà de les Cooperatives de consum, demostrant la seua necessitat i conveniència, citant alguns casos practics en els quals ell havia intervingut, que demostren les grans ventatjes que dona an els pobres conradors, els quals, a més de tenir els gèneros mes bons i mes barato, arriben a un petit estalvi quant anualment se reparteixen les ganancies de la Cooperativa, a proporció de les compres de cada hu.

El President del Sindicat D. Pere Morell i Oleza dona les gracies als oradors i a totes les persones que havien assistit al acte, convidant-les a que entrassin a formar part del Sindicat, per lo qual ja no necessiten esser de la Caixa Rural fent-los present, que amb les seccions establertes el Sindicat esta en disposició de donar grans beneficis an els agricultors.

Denuncia

A la Almudaina del dia 29 de Juniol s'aig llegir la conversa tenguda amb el batlle de Ciutat per un comerciant d'oli, el qual vol dur una important partida del continent per vendrerio a preu de taxa i he vist com aquell bon senyor joel el vol tot per Ciutat.

Aquest es un nou cas de gosadia, es una provocació que pot anar amb la del pex d'Alcudia' es intolerable l'actitut del Batlle de Ciutat en tot lo qui se refereix a subsistencies, actitut que ni es prudent, ni es humanitari.

Ens hem entrevistat amb el comerciant de referencia qu'es l'amo'n Pep de Ses Pepes el qual mos ha dit que de cap manera consentirà una tal cosa, primer n'ol durá, i així per un egoisme mal entés se priva a Mallorca d'un article de primera necessitat.

Es que el pobles no tenen dret a la vida? Denunciam el fet an el Sr. Governador, representant del Ministre de Proveiments i també el

DENUNCIAM

a n'els Batlles dels pobles que dia 7 s'han de reunir a Inca, perque protestin de tanta absorció i les servesqui de revulsiu per treballar amb mes fe per la formació de la Mancomunitat.

Pagès

Programa de les festes

Qu'en honor del nostros Patró i Patrona se celebraran enguany en la nostra vila.

Dia 5—Al demati, capta general p'el poble amb música. A les 5 del capvespre diversions populars. A les 8 del vespre solemnes completes a la Parroquia. A les 10 gran il·luminació eléctrica, concert musical i focs artificials en el mirador de S. Salvador.

Dia 6.—Diana per una banda de música. A les 10 solemne acompanyada a l'Iglesia Parroquial, Ofici i sermó que dirá Mossen Mateu Nabot, Vicari de S. Nicolau de Ciutat. A les 12, corregudes de nins, homos i bisties en *Es Cos*; además dels premis de costum hi haurá els sigüents: Una fua per homos amb un primer premi de quinze pts. i un segón de inc. Hei podran pendre part corredors artanencs i esterns. Altra correguda gust per artanencs amb un premi de dos pollagres.

Una Correguda de cavalls amb un premi de quinze pts. i un segón de cinc. A les 4 del capvespre corregudes de bixicletes: 1.ª per corredors d'Artá amb aquests premis: 1.er de deu pessetes i titol de campeó d'Artá; 2.^{on} cinc pessetes. 2.ª correguda per corredors de tota Mallorca amb tres premis; 1.er de vint pessetes, 2.^{on} de deu i 3.er de cinc.

A les 5 i mitxa solemnes completes en l'Oratori de St. Salvador i tot seguit el tipic *Ball de Sa Cisterna*, i concert musical. A les 9 i mitxa del vespre Concert musical en el Trespolet i ball de pagés en la Plassa Nova.

Dia 7.—El demati diana. A les deu acompanyada i Missa major a Sant Salvador predicant Mossen Massiá Más, Vicari de Capdepera. A les 12 corregudes de nins, homos i bisties en *Es Cos*. A les 4 del Capvespre cucanyes i altres diversions populars. A les 5 i mitxa corregudes de resistencia a peu: Primera just per artanencs amb dos premis: 1.er de deu pessetes i el titol de campeó d'Artá i 2.^{on} premi cinc ptes. Segona correguda per corredors de tot Mallorca amb tres premis: 1.er de quinze pts. 2.^{on} de deu i 3.er de cinc. A les 9 del vespre concert musical i focs artificials en la *Plassa Nova*.

CRÓNICA

DE CANOSTRA

METEOROLOGIA.—El dia de Santa Margalida vertaderament comensaren els dies forts, com diu l'adagi però foren només alguns, pués en la major part dels passats, encara que fa sol fort i relativa calor, no fa la de molts anys; ha de ser que mos ho estogi per l'Agosto o Setembre.

AGRICULTURA.—Son molts els qui ja han acabat de batre i dediquen sos treballs als horts i preparació dels terrers per la próxima sembra. Enguany en el alous s'ha adelantat més el batre degut a la Máquina qu'ha instal·lada D. Juan Oleo De primer pareixia que la gent no gosava dar-li a batre perque se deia que no deixava be la paia, però s'ha comprovat que en suit tant bona o més que de les eres i per aixó la gent s'hi doná a última hora de lo més i els clients s'en anaven ben contents Batia per terme mitj uns vuitanta cavaions diaris.

SANIDAT.—Hi ha peste de salut, com deia aquell. Enguany les febres que hi hagué al principi passaren prest i avui apenes hi ha ma'ats i manco morts. Gracies a Deu.

VISITA.—Hem tengut el gust de saludar al Sr. Cuyás, banquer de Barcelona, germá polític de D. Enriq Gabiano qu'ha vengut a passar uns quants dies en aquesta vila i recorre Mallorca. Sía benvengut.

ESTIUETJANT.—Per passar la temporada d'estiu han venguts de Palma D. Rafel Blanes Tolosa, D. Francesc de Paula Masanet i D. Miquel Oleo amb ses respectives families. Sien ben arribats.

BREGUES DE GALLS.—Damunt el café *La Unión* s'hi celebren bregues de galls amb messions, com en un vertader *reñtero*, i per més burla i afronta hi assisteix i eh du el seu gall la nostra primera autoritat civil. ¿Que voleu sebre com es que s'escau pa tan l'incultura i la grosseria dins la nostra població?

I an tenim una nostra. Mostros com aquei a en tenim més, colca dia sortiran.

EXCURSIO A CURA.—Per les festes de Sant Jaume la *Juventut Seráfica* de la nostra vila organisa una excursió a Palma, Lluçma-jor. Santuari de Gracia, St. Honorat i Cura. Hei prengueren part uns vint i cinc joves, dirigits p'el Prior del Convent Fr. Juan Garcia. Tornaren molt contents de l'excursió.

VENGUDA DE ROMA.—Després de uns vuit anys de residir a Roma a el Rt. Pare Arnau Rigo, ha tornat el Fr. Andreu Casellas natural d'aquesta vila aont hi te a les simpaties. Celebram la seua tornada.

De Calarratjada

EL PEIX ESCASSETJA.—Enguany aqueixa Colonia estiuenca esta mancada de peix. Sembla qu'els mariners prefereixen la pesca de la llagosta que te embarch i se paga a molt bon preu; per aixó son poques les barques que surten a pescar altra casta de peix motiu per el qual s'en treu poc a la venta i caret. I diguen lo que valuer: *A la mar el bon peix i a la terra el moltó*.

LA CARRETERA.—Amb molta poca pressa se van continuant les obres d'arreglo de la carretera de Capdepera a la tarola. Tant poca via se fa que quant se te un tros arreglat als demés ja hi ha cots a balques. Avui esta intransitable. Supon qu' s' qu'estojen la feina per l'hivernada próxima i aixi a l'estiu de l'any qui ve la tendrem totalment acabada. Aixi ho voldriem.

FESTA MAJOR.—P'en d'ara d'aquest més se prepara la festa que anyament en aquest llogaret se celebra en honor d Sant Roc. Segons diuen anirà enguany molt animada. El dissapte diada de la Mare de Deu morta, hi haurá capta generosa amenisada per la banda de Capdepera que recorrerà els carrers del vilatge.

Al endemá al demati diana i Missa major amb música; a la sortida la música acompanyará a l'Obreria i el Capella. Al mitjdia, corregudes d'homos i atlots amb bons premis. Al decapvespre a les 5 regates i peño ensabonat i al horabaixa ball de boletos a devant Can Pericos.

Se preparen una partida de bombes de gelat.

Es de creure que devallarà molta gent de Capdepera i d'Artá que con cada any donarán animació a la festa.

REGISTRE

Del 28 de Juny al 28 de Juniol

NAIXEMENTS

Mria Gili Ginart
Lluciá Mestre Esteva
Llorens Rayó Palou
Bartomeu Esteva Sureda
Maria Femenias Baza
Aina Mestre Bomat
Llorens Llaricis Sancho
Joseph M.ª Sancho
Francesc Mateu Sancho Bala

(Cont. uard)

GRAN COLMADO A TANENC d'en GUIÉM BUJOSA (a) Ganancia

SE VENEN BONS I BARATO

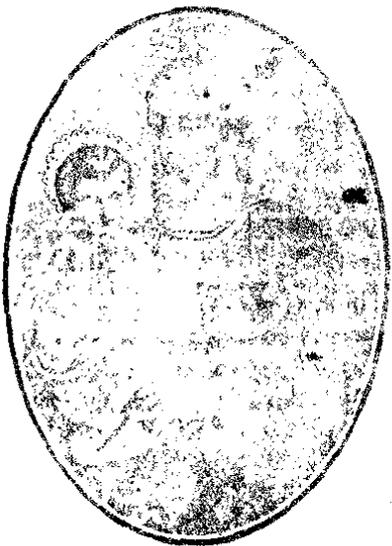
Comestibles de tota casta, licors, dolces, galletas, etc., etc. • Grandiós surtit de Perfumeria

Aquesta casa es s'única depositaria dins Artá del ANÍS TUNEL

Fixau-vos be en sa Direcció: CARRÉ DE PALMA 3 ARTÁ

L'agencia Bujosa (a) Ganancia serveix amb esment, puntualitat i barata qualsavol encórres se li fassa per ciutat i pels altres pobles de Mallorca

Despaig a Artá: Carré de Palma, núm. 3 • Despaig a Palma: Estanc d'es Banch de s'Oll

Grandes Almacenes

: *San José* :

de

Vua. Ignacio Figuerola

Sastreria Camiseria Merceria Zapateria Pañeria
Laneria Pañolera Lenceria
Géneros de Punto Sederia, Articulos para Viaje
OBJETOS DE REGALO

Depósito de máquinas parlantes

— PATHEFONO —

— PRECIO FIJO —

Brando, 7 9, 11. Borne, 118 ☎ Teléfono, 217

LA FONDA RANDA, :: DE ESTEVA

Carré de Palma, 48.—ARTA

S'es oberta fa poc. Tot es nou

i l'ampant. Servici esmeradíssim

Prontitut, Seguredat i Economia

NOVEDATS - NOVEDATS

Visitau la tenda de

Casas massetes

On hi trobareu articles d'escri, Merceria, Perfumeria, i jugu es per tots gusts

Carré de Palma, 15

CAP BOTIGA

VEN EN MILLOS CONDICIONS QUE SA D'EN

Juan Vicens (a) Jan

Tota casta d'articles, comestibles, galletas, etc.
ES REPRESENTANT DE SA PERFUMERIA

H. GACCIO

TE DEPOSIT DE MAQUINES DE COSIR

PAPPI I AUCONS

Com també tota casta d'instruments musicals. Bancaries, Guiteras, etc.

DIRECCIO: :: ALCAHOT, 3

LIBRERIA, PAPELERIA I CENTRE de SUSCRIPCIONS

DE

Ferrer i Sureda

A qui trobareu paper de tota casta a la menuda i en gros, placs, llibretes, tintes, llapiceria, etc. etc.

llibres escolars i relligiosos

— A PREU DE CATALEG —

s'ocorran de tota casta en tota puntualitat

QUATRE CANTONS, 3 ARTA

AGENCIA DE

Llorens Garcies

OBERTA A TOTES HORES

Als l'aparaps medicinals

Alcaraps de s'ocorran de s'aparaps medicinals
preparat amb orba ouquera d'ARTA

PLASSETA D'ES MARXANDO

GRAN BOTIGA

AMB G. NERO DE TOTA CASTA I A TOT PREU;

— CASA FILLI DE MODA —

AGENCIA VIVES

CARRÉ DE PARROQUIA, 1

Ebanisteria

Magatsem de motbles

D'EN

*Miquel
Morey*

Parroquia, 7

- ARTA -

RONDRIES DE MENORCA

per

Andreu Ferrer

Un volum en 4.ª 2 Pesetes

DEMANA A LA LIBRERIA DE

FERRER I SUREDA ARTA

an aquesta administració podreu encarregar tota casta de

IMPRESOS

Se serveixen amb prontitut

Ensaimades i Panets

En lloch se troben millós que a la

Panaderia Victoria

ES FORN NOU

DE

Miquel Roca Castell

Et sa botiga heu trobareu sempre pans, panets, galletas, bescuits, rollets, i tota casta de pasticeria

TAMBÉ SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, prontitut, i economia

DES PAIG Carré de Palma 3 bis. ARTA